

INSPIRATIONSMATERIALE TIL SKOLERNE I FORBINDELSE MED OPERA HEDELANDS STREAMING AF PURCELLS OPERA *THE FAIRY QUEEN*

Til læreren:

Kort om denne udgave af The Fairy Queen

Der er feer, drillerier og eventyr i luften, når I sammen med jeres klasse skal se en særlig udgave af Henry Purcells opera *The Fairy Queen* fra 1692. Den oprindelige udgave af operaen varer over to timer og er baseret på Shakespeares *En Skarsommernats Drøm*. I denne korte udgave har instruktøren Freja Friberg Lyne med udgangspunkt i operaen skabt sin egen fortælling om fire feer og en hjemløs mand.

Handlingen

De to feer, sommerfeen og vinterfeen, er i gang med at pakke i deres lille hytte og gøre klar til at drage afsted, da handlingen begynder. I næste scene er det blevet aften, og vi ser forårsfeen og efterårsfeen drille den hjemløse mand med en trylledrik. Da det er blevet sen aften, er sommerfeen og vinterfeen kommet ud i skoven, hvor de leder efter et sted at sove. Da de er faldet i søvn, finder forårsfeen og

efterårsfeen de to. Efterårsfeen fortryller sommerfeen til at forelske sig i den hjemløse mand. Men det er ikke den eneste fortryllelse. Imens forelsker forårsfeen sig i vinterfeen, som han lægger sig til at sove ved siden af.

Forårsfeen vågner og synger forelsket til vinterfeen, som han grund af fortryllelsen tror er efterårsfeen. Sommerfeen er nu ulykkeligt forelsket i den hjemløse mand, som er dybt forvirret, da han tror, at sommerfeen kun gør grin med ham. Efterårsfeen synes, at det rigtig sjovt at følge med i forviklingerne. Men da hun ser forårsfeen sammen med vinterfeen, bliver hun ked af det og fortryder, at hun har drillet de andre.

Efterårsfeen kaster tryllepulver efter vinterfeen og forårsfeen. De vågner, og vinterfeen bliver meget forvirret, da forårsfeen prøver at kramme ham. Imens prøver sommerfeen at kramme den hjemløse. Vinterfeen forsøger at flygte fra forårsfeen, mens den hjemløse forsøger at flygte fra sommerfeen.

Til sidst ophæver den drillesyge efterårsfe fortryllelsen. Alle bliver glade og tilgiver efterårsfeen, hvorefter de alle danser sammen i en rundkreds.

Personer og stemmer

Sommefe: Sofie Lund-Tonnesen, sopran

Efterårsfe Sibylle Glosted, sopran

Forårsfe Steffen Jespersen, kontratenor

Vinterfe Joakim Larsson, basbaryton

Den Hjemløse: Jakob Bloch Jespersen, basbaryton

Sopran er den højeste kvindestemme, mens baryton og bas er de dybeste mandestemmer.

Kontratenor er en mandsstemme, hvis register svarer nogenlunde til kvindestemmernes mezzosopran og alt, som er de dybeste kvindestemmer. Klangen er lettere og blidere end i den almindelige tenorstemme.

I operaer fra 1600- og 1700-tallet synger kontratenoren partier, der oprindeligt er skrevet for kastratsangere.

Kastratstemmen fremkom ved, at sangeren blev kastreret før puberteten. På den måde kunne sangeren bevare det prepubertære stemmeleje. Især italienske kastratsangerne var ofte de højest betalte operastjerner rundt om i Europa. I slutningen af 1700-tallet aftog deres popularitet, og i 1870 blev kastration med sanglige formål ulovligt i Italien.

Først i 1950'erne, da man for alvor genopdagede barokoperaer fra 1600- og 1700-tallet, begyndte mandlige operasangere at udvikle kontratenorstemmen for at kunne synge de operaroller, som oprindeligt var skrevet til kastratsangere.

Kort om orkestret

Orkestret, som I ser i begyndelsen og slutningen, er Concerto Copenhagen, der er et af verdens førende barokorkestre. Lars Ulrik Mortensen har været kunstnerisk leder af Concerto Copenhagen siden 1999. Concerto Copenhagen spiller på historiske instrumenter, der stammer fra den gang, hvor musikken oprindeligt blev komponeret, for at skabe en så autentisk klang som muligt.

Introduktion til Purcells The Fairy Queen

I årtier lykkedes det ikke for italiensk og fransk opera at slå igennem i England, så komponisten Henry Purcell (1659 – 1695) udtænkte den såkaldte semi-opera. En ejendommelig engelsk operaform, som kombinerede sang med talt dialog, kunstfærdige kostumer, kulisser, effekter, dans og musik. Denne halv sang/halv tale hybrid blomstrede i 1670'erne og ind i 1700-tallet. Italienerne og franskmændene, som på daværende tidspunkt havde en højudviklet operatradition, fandt den engelske tilgang dybt mærkværdig.

The Fairy Queen, baseret på Shakespeares En skærsommernatsdrøm, var den mest overdådige af Purcells semi-operaer. Det var også den dyreste! Da *The Fairy Queen* første gang blev opført på Queen's Theatre i London den 2. maj 1692, skrev en begejstret gæst til forestillingen, at han aldrig havde set så imponerende kostumer og smukke kulisser. Både hoffet og Londons borgere var dybt imponeret! Dog

var udgifterne til forestillingen så store, at teatret ikke kunne tjene nogen penge på forestillingen. Derfor satte man operaen op igen året efter med ændringer, tilføjelser og flere nye sange.

Kort efter Purcells død i 1695 gik partituret tabt. Det blev ikke opført igen før i 1911, efter genopdagelsen af partituret, da det blev iscenesat af studerende fra Morley College, London, under vejledning af komponisten Gustav Holst. Da der kun eksisterede én kopi af partituret, brugte eleverne et år på at kopiere de 1.500 sider noder. I 1946, da Royal Opera House i London genåbnede efter Anden Verdenskrig, var det med *The Fairy Queen* på plakaten. Det var en ambitiøs, overdådig produktion, der tilsyneladende ikke glædede nogen – operapublikummet var kede af dansen, dansepublikummet var kede af sangen, og dramapublikummet kom slet ikke. Først fra 1990'erne er *The Fairy Queen* igen med stor succes på operascenerne i England.

Om Henry Purcell

Henry Purcell (1659-1695) anses for at være en af de største engelske komponister nogensinde. Ingen anden engelsk født komponist nærmede sig Purcells berømmelse indtil Edward Elgar, Ralph Vaughan Williams, Gustav Holst og Benjamin Britten i det 20. århundrede.

Purcell var ud af en stor komponist- og musikerfamilie og begyndte at komponere, da han var 9 år. Da han var 20 år gammel blev han organist i Westminster Abbey, og allerede et par år senere blev han ansvarlig for opsynet med det engelske hofs musikinstrumenter. Frem til sin død arbejdede han ved det engelske hof, hvor han komponerede musik til hoffet og til kirkelige handlinger. Han nåede derudover at skrive 38 semi-operaer, inden han døde, 36 år gammel.

Forslag til klasseopgaver

The Fairy Queen lægger op til flere forskellige emner, som man kan tale om i klassen alt efter klassetrin:

Drilleri: Kan man drille for sjov? Eller er der altid nogen, som bliver ked af det, når man driller?

Hvorfor synes efterårsfeen, at det er sjovt at drille de andre feer ved at kaste tryllestøv over dem?

Hvorfor bliver hun ked af det og fortryder? Hvordan har man det, når man fortryder, at man har drillet sine kammerater? Hvorfor bliver de alle sammen gode venner til sidst?

Feer: Hvad er forskellen på de fire forskellige feer? Hvorfor synes efterårsfeen mon, at det er sjovt at drille de andre feer ved at fortrylle dem? Kunne det være rigtig sjovt at fortrylle sine venner? Hvad ville der ske, hvis I havde en flaske med trylledrik, som I kunne bruge en hel dag?

Følelser og sang: Hvordan virker det, når man ”synger sine følelser” i stedet for at fortælle med ord, hvordan man har det? Hvad udtrykker musikken? Hvilke følelser udtrykker musikken? Kan man høre, når de driller? Kan man høre på stemmen, hvordan de forskellige sangere i operaen har det med sig selv og med hinanden? Hjælper det at synge en sang, hvis man er ked af det? Hvornår er det bedst at synge en sang?